

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 3.

Št. 21. V Ljubljani, 15. novembra 1896. Leto XIII.

Obseg: Svetli likar. — Pregledovanje zemljarskega katastra. (Dalje in konec.) — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

Svetli likar.

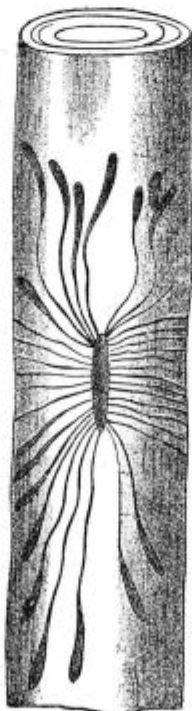
(*Scolytus pruni* Ratz)

Ta črni, rjavokrili škodljivec z rdečkastimi tipalnicami zraste 3.5 do 4.5 mm dolg. Pod 44. ga kaže povečanega. Redkejši je hruševi likar (*scolytus piri*), ki je nekoliko večji in ima ovrtnik nekoliko daljši, kakor je zadaj širok. Kadar po deblu in po vejah na češpljah, jablanah, kutinah, marelicah, breskvah, hruškah in črešnjah, posebno tod, kjer izrastajo veje, opaziš luknjice, velike kakor iglina glavica, tedaj bo dobro, z nožem preiskati lub, belino

Podoba 44.

in les, če so notri luknje in rovi. Hrostek se pokaže meseca maja in junija. Oplojena samica prevrta lub, se zavleče pódenj ter vanj in v belino izdolbe rov, dolg 8 do 12 cm in nekoliko kriv, levo in desno pa poklada jajca. Iz jajec se izvale ličinke, ki vsaka záse dolbejo postranske rove (podoba 45.) ter žive od črvojedine. Konci rogov se ličinke zabubijo, kadar dorastejo. Kadar opaziš, da se je pokazal ta škodljivec, požagaj takoj napadene veje ter jih takoj sežgi. Ako je na deblu le malo luknjic, zamaži jih s cepilno smolo ali s katro, ako pa so drevesa zelo napadena in boleha, treba jih je posekati, les takoj razklati in takoj požgati. Nikakor bi ne bilo prav, les zložiti v drvnico, kajti ličinke bi se tamkaj dalje razvijale, zabubile in izleteli bi zopet hrostki, ki bi iz nova šli nad drevje. Močno gnojenje s tekočim gnojem zgodaj spomladi tu in tam tudi pomaga

Podoba 45.

ugonobiti mlado zalego, kajti obilni sok jo zađuši. Raskovi likar (*scolytus rugulosus*) je prejšnjemu zelo podoben, toda mnogo manjši; on posebno rad živi pod lubom na vejah peškatega sadja marelic in breskev. Pregarja se prav tako, kakor svetli likar.

Pregledovanje zemljarskega katastra.

(Sestavil E. Klavžar, deželni tajnik v Gorici, v pouk županom in posestnikom, na podlogi zakonov in ministrskih ukazov.)

(Dalje in konec.)

Take rekurze je v 30 dneh od dneva vročitve podati finančni oblasti. Sestavljajo naj se na pr. v tej obliki:

Slavno c. kr. finančno ravnateljstvo

v

27. dne maja t. l. sem naznanil c. kr. zemljarskemu evidenčnemu uradu v, da se je moj travnik na desnem bregu parc. šte. po zastajajoči vodi v donesku bistveno poslabšal, in da se spozna resničnost mojega naznanila, sem prosil, naj se razpiše ogled na licu mesta.

Evidenčni urad pa je zavrnil to mojo prošnjo, češ, da leži moj travnik med drugimi travniki, kateri so vsi uvrščeni v enak razred kakor moj, in ker je gosp. zgradil svoj jez le nekoliko nižje od poprejšnjega, in sicer že le leta 1889., da torej ni verjeti, da bi se bila travniku bistveno poslabšala tla in da bi se bil dosledno znižal njegov čisti donos.

Ker se mi po tej razsodbi c. kr. evidenčnega urada v
 godi očitna krivica,
 pritožujem se
 proti njej v zakonitem roku
 dne 1896.

(Podpis).

O takih rekurzih končno razsoja deželno finančno
 oblastvo, ko je zaslišalo o tem poprej dva od kmetijskega
 osrednjega organa imenovana veščaka.

Če se ne zglati trajna obdelavna prememba v do-
 ločenem roku, zmanjša se davek, kadar je prememba
 taka, da je zahtevati zmanjšanje davka, — še le počenši
 od tistega leta, ki pride po priznanilu ali uradnem po-
 istinjenju, ako pa se vsled obdelavne premembe davek
 poviša, ni dodeliti desetletne ugodnosti.

Obdelavne premembe vsled okuženja po trtni uši.

One obdelavne premembe, ki se izvrše zato, ker se
 je pokazala trtna uš, se ne jemlje v poštev pri in po pre-
 gledu zemljarskega katastra. marveč je ravnati z njimi
 po zakonu s 27. dne junija 1885. l. (drž. zak. št. 3.
 iz l. 1886.)

Ta zakon določa, če se od trtne uši okuženi vi-
 nograd odtegne trtoreji, bodi po ukazu oblastva, bodi po
 posestnikovi prosti volji, da se zemljarsina odmerja
 po oni vrsti obdelovanja, v katero se dotično zemljišče
 najprej odmeni z ozirom na dobroto in na druge stvari,
 ki imajo kak vpliv na čisti donos. Take obdelavne pre-
 membe je naznaniti v štirih tednih po njih izvršitvi
 okrajnemu glavarstvu in je priložiti županstveno spriče-
 valo, da se je okuženje dotične zemljiščne parcele po
 trtni uši doznalo zakonitim potom.

Prepis gozdnih parcel v drugo obdelavno vrsto.

Kadar se gozdni svet odtegne vzgoji lesa, ne da
 bi se bila dosegla dovolitev, ki je v to obdelavno pre-
 membo potrebna po § 2. gozdarskega zakona s 3. dne
 decembra 1852 l. (drž. zak. št. 250), mora evidenčni
 zemljemerec vselej, kadar je zapazil tak prestopok goz-
 darskega zakona, ovaditi ga okrajnemu glavarstvu in po-
 čakati razsodbe, ali ono zaukaže, da se zemljišče zopet
 pogozdi, ali pa odobri uže narejeno obdelavno premembo.

V drugem slučaju se je na obdelavno premembo
 ozirati pričenši od leta po izvršitvi premembe; vendar tu
 ni ugodnosti, da bi se zemljišče pustilo deset let v
 manjšem davku.

Parcele, ktere so v zemljarskem katastru vpisane
 za gozd, pa so bile v poprejšnjem zemljarskem operatu
 pripisane drugi obdelavni vrsti, je na zahtevo njihovih
 posestnikov brez posebne dovolitve v zmislu § 2. goz-
 darskega zakona, prestaviti v ono drugo obdelavno vrsto,
 v katero spadajo po svoji dejanski in pretežni uporabi.
 Take zahteve je naznaniti do konca meseca junija 1897 l.

To določilo velja pred vsem za tiste parcele, ktere
 so po vsi svoji površini v zemljarskem katastru vpi-
 sane kot gozd, pa so bile v poprejšnjem zemljarskem
 operatu pripisane drugi obdelavni vrsti.

Vendar pa se veljavnost zakonitega določila ne od-
 pravlja s tem, da je parcela, bodisi v zemljarskem ka-
 tastro, bodisi v poprejšnjem zemljarskem operatu ali
 v obeh (kakor se to dogaja tu in tam) z nekolicim ali
 samo približno poizvedenim (ne izmerjenim) delom vpi-
 sana za gozd, z ostalim delom pa je pripisana drugi ob-
 delavni vrsti.

Kadar je v poprejšnjem zemljarskem operatu kaka
 parcela vpisana z enim delom za gozd in so deli

parcele, dasi se ta, če se na njo ozira kot celoto, de-
 janski in pretežno rabi za kako drugo kulturo, obsajeni
 z lesom. tedaj je od prepisa parcele v drugo obdelavno
 vrsto izločiti in v zemljarskem katastru kot gozd pu-
 stiti one dele, obsajene z lesom, kateri se

- nahajajo na strmih, rado se usajajočih legah ter
 kažejo večje razmerje obsajenosti kakor 0.3, ali
 kateri se
- nahajajo v dragačnih, kakor spredaj omenjenih
 legah ter znašajo vsaj 3 ha z večjim razmerjem
 obsajenosti kakor 0.5.

Ugodnosti, da se kako gozdno zemljišče preloži v
 poprejšnjo obdelavno vrsto, ni doseči za tiste gozdne par-
 cele, za ktere se je izreklo po zakonu z 9. dne mar-
 cija 1885. l. (deželnega zakonika št. 12.) o pogozdovanju
 Krasa v vojvodini Kranjski, ali po zakonu s 30. dne ju-
 nija 1884 l. (drž. zak. št. 117.) o naredbah, da se brez
 škode odvajajo gorske vode, da jih je ohraniti kot goz-
 dovje, ali ktere so se djale v prepoved, na podlogi § 19.
 gozdarskega zakona s 3. dne decembra 1852. l. (drž.
 zak. št. 250.), to je zaradi varnosti oseb, državnega in
 zasebnega imetja, v bran proti plazovom, posipom, udi-
 ranju pečin itd.

Kadar je pa zaprošenemu prepisu parcel v drugo
 obdelavno vrsto na poti samo zadnje omenjena okolnost
 (prepoved) in se prepovedni predpis, ne kraté njegovega
 namena, dá omejiti na neki del parcel, tedaj je po
 pravnomečni primerni premembi prepovednega predpisa
 opraviti prepis ostalega parcelnega dela v ono obdelavno
 vrsto, v katero spada po svoji dejanski in pretežni rabi.

Glede tega, kako je ravnati, da se izvrši prepis
 parcel v drugo obdelavno vrsto, je pred vsem paziti na
 to, da zakon določa neprestopni rok do konca junija
 1897. l., do katerega morajo posestniki izreči zahtevo za
 prepis parcel, ako hočejo, da se bo na to zahtevo oziralo.

Potemtakem morajo tisti zemljiški posestniki, ki ho-
 čejo doseči, da se v zemljarskem katastru za gozd vpi-
 sana parcela ali kak njen del prepíše v drugo obdelavno
 vrsto, ali pa da se izloči kak del kake parcele iz prepo-
 vedanega predpisa, to pismeno ali ustno zglati v zako-
 nitem roku ali pri evidenčnem uradniku, ali pa pri žu-
 panstvu.

Zglasitev mora obsegati tele podatke:

Ime in stanovališče zemljiškega posestnika, kata-
 stralno občino, v kateri leži parcela, parcelno številko in
 izmero parcelne površine obdelavno vrsto po sedanjem
 zemljarskem katastru in obdelavno vrsto po poprejšnjem
 zemljarskem operatu, obdelavno vrsto, v katero parcela
 spada po dejanski pretežni rabi, okolnost, ali se na par-
 celi nahaja obsajen les in zlasti nepretrogoma držeč se
 gozd; v poslednjem primerljaju, v kaki približni izmeri;
 slednjič okolnost, ali se parcela nahaja v strmi, rado se
 usajajoči legi ali ne

Resničnost podatkov poslednjih štirih okolnostij
 mora potrditi župan.

Kadar se zglasitev poda evidenčnemu zemljemeru,
 si mora ta izprositi dotično potrdilo od župana.

Tako zglasitev je sestaviti na pr. tako le:

Slavni c. kr. zemljarski evidenčni urad

v

Kakor kaže pridjana posestna pola c. kr. davčnega urada
 v iz leta 1869, je bila sedaj kot „gozd“ vce-
 njena zemljiščna parcela št. davčne občine
 v izmeri . . . h, . . . a, . . . m² takrat kot „pašnik“ vpi-
 sana v katastru.

Ker sem to parcelo vedno rabil in jo želim tudi zanaprej ohraniti za pašo, prosim, naj jo blagovoli slavni urad v katastru prepisati kot pašnik.

Omenjam, da je na tem zemljišču le tu pa tam nasaženih nekoliko dreves, da ni na njem nič nepretrgoma držčega se gozda in da se zemljišče razprostira v položni legi brez strmin in da se ne more nikjer usajati.

..... dne 1896.

(Podpis.)

Podpisano županstvo potrjuje resničnost zgoraj navedenih podatkov.

ŽUPANSTVO

..... dne 1896.

Župan:

Pri županu vložena zglasila mora ta konec vsakega meseca poslati pristojnemu evidenčnemu uradniku.

Za vsprejemanje zglasil je moči rabiti golico (blanketo) po tem le vzorcu:

Občina: Davčni okraj:

ZGLASILO

zastran prepisa parcel, ki so v zemljarinskem katastru vpisane za gozd, ali nekih njih delov, v drugo obdelavno (kulturno) vrsto.

Tek st.	Ime in stanovišče posestnika:				
1	Številke parcel				
2	Površinska mera parcel v arih .				
3	Obdelavna vrsta v sedanjem katastru				
4	Obdelavna vrsta v poprejšnjem katastru				
5	Dejanska in pretežna raba parcel				
6	Ali je parcela obsajena z lesom, ako je, v katerem razmerju k površini				
7	Ali je kaj brez pretrga držčega se gozda, ako ga je, v kateri približni izmeri				
8	Ali se parcela nahaja v strmi, rado se usajajoči legi				
9	Potrdilo županovo o resničnosti podatkov pod točko 6 do 8.				

Glej ukaz ministerstva za finance z 11. dne avgusta 1896. l., (drž. zak. št. 153).

Deželne komisije in njih delokrog.

Deželne komisije za pregledovanje zemljarinskega katastra so sestavljene po državnem zakonu s 1. dne januarja 1895. l., št. 3.

One obstojé iz tačasnega deželnega načelnika ali njega namestnika kot predsednika in za vsako deželo določena števila udov, katerih polovico izvoli deželni zbor,

polovico pa jih imenuje finančni minister. Deželna komisija za vojvodino Kranjsko šteje zraven predsednika šest udov.

Po namenu pregleda komisija ne bo ustanavljala novih razvrstilnih tarifov, torej jej ne bo ponavljati postopanja po zakonu s 24. dne maja 1869. l. (drž. zak. št. 88.) za ustanovitev tarifnih postavk in za individualne učenitve parcel. Ona bo obračala svojo pozornost posebno na to, da poizvé in odpravi s časom nastale, oziroma še obstoječe, proti dejanjskim donosnim razmeram očitne različnosti v obdačevanju posameznih razredbenih okrožij, oziroma posameznih parcel, celih kosov ali večjih zemljiških skupin, pri čemer se pa ni ozirati na izvršene zboljšave takih zemljišč, na katerih se je ohranila dosejanja obdelavna vrsta.

Deželna komisija mora korenito preudarjati, če se razmere gledé pridelovanja in gospodarstva posameznih razredbenih okrožij tako trajno in temeljito premenile, da bi to zakrivilo očitno različnost postopanja v posameznih okrožjih, ko bi se ohranile dosedanje tarifne postavke čistega donosa.

Ko bi bile take očitne različnosti v posameznih slučajih nastale po velikih napakah ali krivih razmerah v obstoječih tarifnih postavkah, bo komisiji tudi te slučajje preudariti in različnosti odpraviti.

Potemtakem ima deželna komisija dolžnost ustanoviti, za ktera razredbena okrožja, oziroma za ktere obdelave in dobrotne razrede in v kateri meri se ji zdi potrebno, da se premene obstoječe tarifne postavke, bodisi, da se povišajo, bodisi, da se znižajo.

Pomote ali napake v uvrstitvi parcel poizve deželna komisija po evidenčnih uradnikih zemljarinskega katastra, kateri morajo uradoma opravljati detične poizvedbe.

Deželna komisija razsoja o tem končno, a uvaževati mora zglasila, ki so jej došla od drugih organov, na pr. od deželnega odbora, občinskih zastopov, kmetijskih društev itd.

Taka zglasila je sestavljati na pr. tako:

Kadar gre za veliko napako v razredbi zemljišča:

Slavni c. kr. zemljarinski evidenčni urad

v

Parcelle št. davčne občine so se kot travniki po uzorni parceli v isti davčni občini uvrstile v 1. razred travnikov.

Popis uzornih zemljišč pa navaja naslednje znake tal in lege za travnike 1. razreda.

Ravna, prsteno-illovnata tla do 15" globočine, lahko predorna spodnja plast, pristopna lega.

Moj travnik, obsegajoč zgoraj navedene parcele, pa ima komaj 6—8" debelo prsteno površno plast, slonečo na kamniti, večinoma nepredorni podlogi. Njegova rodovitnost je samo navidezna in prihaja od napeljanje gnojnice. Bujna rast trave je zapeljala cenilno komisijo, da je travnik postavila v 1. razred.

Pri tem pa ni pazila na to, da raste med travo vse polno potočnice in drugih malo vrednih rastlin, ktere kazé dobroto pridelka. Ker se je torej pri uvrstitvi zgodila očitna napaka, prosim spoštljivo za ogled na lieu mesta, da se dokaže resničnost mojega zglasila in da se dosledno preloži moj travnik v nižji razred.

V dne 1896.

(Podpis)

Ali če poda občina zglasilo:

Št.

Slavni c. kr. zemljarinski evidenčni urad

v

Parcele števil davčne občine in
 parcele števil davčne občine — nekdanja
 občinska zemljišča davčne občine — so se po po-
 moti vcenile kot travniki in kot taki vpisale v zemljarinski
 kataster.

Ta zemljišča so pa tako strma, kamenita in skalovita,
 da jih ni moči obdelovati kot travnike in da ni bila njih pre-
 ložba iz kulturne vrste pašnikov med travnike nikakor opravi-
 vičena.

Ker meni podpisano županstvo, da se je tu zgodila pri
 vcenitvi velika pomota, prosi, naj se stvar na licu mesta pre-
 gleda in potem razsodi in popravi v zmislu zglasila.

ŽUPANSTVO v

. . . dne 1896.

Župan:

(Podpis).

Kadar gre za veliko napako vsled tega,
 ker se ni enakomerno postopalo pri vcenitvi:

Štev.

Veslavna deželna komisija

v

Po naročilu občinskega starešinstva s 7. dne maja 1896.
 leta oglašajo podpisano županstvo naslednjo veliko napako pri
 vcenitvi:

Vinogradi so v tukajšnji občini uvrščeni nekoliko v I.,
 nekoliko v drugi bonitetni razred

Ta uvrstitev pa ni nikakor opravičena, ker se naši vi-
 nogradi glede lege in svojstva tal ne skladajo niti z uzornimi
 vinogradi prvega in drugega razreda, niti z bližnjimi vinogradi
 drugih občin

Naši vinogradi so večinoma razpostavljeni silnim ve-
 trovom, in vsled tega trpi pridelek skoro vsako leto.

Obdelovanje je pri nas težje, dražje, kakor v vseh drugih
 pokrajinah naše dežele, ker je treba kopati v trdo opoko.

Zraven tega naj se blagovoljno v poštev vzame perijo-
 dična suša in občno pomanjkanje vode za kakeršno koli na-
 makanje.

Ker je v naši občini premalo travnikov, ni moči rediti
 zadosti živine za nujne kmetijske potrebe, torej tudi ne mo-
 remo zadostno gojiti svojim trtiam nasadom.

Vrhu tega je v zadnjih 5 letih 3krat toča prihrumela
 nad naše vinograde in je dvakrat uničila vse pridelke, enkrat
 pa pobrala dobro polovico. Tudi peronospora je uže kakih
 10 let stalen gost v naših vinogradih.

Na te ujime in bolezni se svoječasnno pri preračunanju
 čistega donosa ni oziralo, in vendar vplivajo tudi te nezgode
 odločilno na povprečni čisti donos.

Podpisano županstvo prosi torej prespoštljivo, veslavna
 deželna komisija naj blagovoli to veliko napako v ocenitvi po-
 praviti ter preložiti naše vinograde v nižje razrede.

ŽUPANSTVO v

. . . dne 1896.

Župan:

(Podpis).

Kadar deželna komisija spozna, da se z ozirom na
 mnoge donosne različnosti ne more izhajati z osmimi
 dobrotnimi razredi, sme tudi njih število pomnožiti, usta-
 novivši tarifne postavke, ktere je uporabljati zanje.

Vse premembe v obstoječih tarifnih postavkah, ktere
 je ukrenila deželna komisija, je priobčiti v uradnih de-
 želnih časopisih.

Proti tem premembam morejo občine, iz občinske
 zveze izločene grajščine in tisti zemljiški po-
 sestniki, kteri plačujejo najmanj šesti del vse zem-
 ljarine v občini, s'ednjič poročevalec (referent) de-
 želne komisije v šestih tednih, od dne razglosa do-
 tičnih sklepov, pri deželni komisiji pismeno vložiti
 svoje ugovore.

Take ugovore je sestaviti na pr. tako le:

Št.

Veslavna deželna komisija

v

Po razglasu z 21. dne novembra 1896. l se je dose-
 danjim tarifnim postavkam za gozde v 2. razvrstilnem okrožju
 cenitvenega okraja okolice pridejal VI razred s
 čistim donosom 1 gld 80 kr.

Gozdna zemljišča davčnih občin
 mejijo s 3 razvrstila im okrožjem cenitvenega okraja
 okolice, ktere ga gozdi izkazujejo v V. razredu 1 gld. 50 kr.
 čistega donosa

Ker so gozdi v davčnih občinah
 ki so vcenjeni v novi tarifni razred, gledé njih čistega donosa
 približno enaki onim sosedne občine II razvrstilnega okrožja,
 prosi udano podpisano županstvo, izpolnjujoč starešinstveno
 naročilo, naj se ali novi tarifni postavek zniža na 1 gld. 50 kr.,
 ali pa naj se osnuje VII. tarifni razred, ki bo odgovarjal isto-
 vrstnim zemljiškim, prodajalnim in podnebnim razmeram.

ŽUPANSTVO v

. . . dne 1896.

Župan:

(Podpis).

Sklepe deželne komisije je razkazati v novih raz-
 rednih sestavah in okrajnih razpregledih, ktere napravi
 evidenčni uradnik. Na to naj deželna komisija vse ope-
 rate in zapisnike sej z mnenjem vred o došlih ugovorih
 proti tarifnim premembam predloži finančnemu ministru,
 kteri ima potrebno ukreniti, da osrednja komisija prične
 svoje delovanje.

Deželne komisije so začele svoje delovanje 1. dne
 avgusta 1896. l. in je morajo najkasneje dovršiti v šestih
 mesecih.

Ko preteče ugovorni rok, predlože se operati, ko
 se je izreklo mnenje o njih, najpozneje v enem mesecu
 finančnemu ministru.

Osrednja komisija in nje delokrog.

Osrednja komisija sestoji pod predsedstvom finan-
 čnega ministra ali njegovega namestnika iz 48 udov in
 ravno toliko nadomestnikov in zboruje na Dunaju.

Od teh 48 udov in nadomestnikov voli gosposka
 zbornica državnega obora 12 udov in 12 nadomestnikov
 brez omejitve v volitvi. Poslanska zbornica državnega
 zbora voli 24 udov in 24 nadomestnikov tako, da na
 vsako izmed 24 okrožij, ki so se naredila v namen zem-
 ljarinske uredbe, pride po en ud in en nadomestnik
 izmed zemljiških posestnikov dotičnega okrožja.

Finančni minister pokliče 12 udov in 12 nado-
 mestnikov.

Udje ali nadomestniki deželnih komisij se ne mo-
 rejo voliti ali poklicati za ude ali nadomestnike osrednje
 komisije.

Poročevalcu, ki ga postavi finančni minister, gre samo tedaj glasovalna pravica, če je tudi ud ali poslujoč nadomestnik komisije.

Osrednja komisija ima sklepe in mnenja deželnih komisij temeljito presoditi in svojo pozornost obračati posebno na to, da se s posebnim ozirom na različne pridelovalne, gospodarstvene in donosne razmere gledé vseh dežel postopa kolikor moči enakomerno.

Ako o presoji sklepov in mnenj deželnih komisij nastanejo bistveni pomisleki, ima osrednja komisija pravico, s posredovanjem finančnega ministra ukreniti, da se še dalje preiščejo in poizvedó za presajo merodajne razmere, in popraviti, kar je po teh poizvedbah morda potrebno, dobivši poprej mnenja dotičnih deželnih komisij.

Osrednja komisija je zastran znižanja tarif čistega donosa, ki so jih sklenile deželne komisije, vezana na to, da sme glavno vsoto čistega donosa z znižanjem tarif zmanjšati samo za znesek, kateri pri davčnem odstotku po $22\frac{7}{10}$ ustreza zemljarski kvoti za dva milijona in pol goldinarjev.

Na posamezne dežele in okrožja sedaj spadajoče vsote čistega donosa se ne smejo zvišati.

Osrednja komisija mora svoje delovanje začeti v teku leta 1897. in končati v treh mesecih.

Izvedba preglednih podatkov.

Finančni minister ukrene, da se izvêde to, kar se je doznalo in določilo po pregledu, v parcelnih zapisnikih, razrednih sestavah, okrajnih in glavnih razpregledih in pa v zemljiško posestnih polah.

Zemljarina naj se po preglednih podatkih porazdeli počenši od leta 1897.

Od tega časa dalje se glavna vsota zemljarine $37\frac{1}{2}$ milijonov zniža za dva in pol milijona goldinarjev.

Deset- oziroma petnajstodstotni popust na zemljariji po zakonu s 7. dne junija 1881. l. (drž. zak. št. 49.) o osebnih davkih ni prizadet po tem znižanju.

Z začetkom leta 1898. se mora v vseh operatih zemljarskega katastra uporabljati meterska površinska mera.

Razne reči.

— **Konjska kopita ohraniti zdrava.** Kopito mora kakor vsak drug del konjskega života jemati vodo na se in jo zopet oddajati. Vsled tega smeš mazati kopita le s tako mastjo, ktera more vezati in držati veliko vode. Najboljša taka mast je lanolin. Lanolin je tista mast, ki je vedno uže od narave v ptičjem perju, v ovčji volni itd. Iz ovčje volne pa delajo lanolin. 100 delov lanolina more na se vzeti 105 delov vode. Ako mažemo nekaj časa krhko in razpoklo kopito z lanolinom, postane kmalu gladko in prčuo kakor mlademu konju.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 197. Pri najemniku lova naše občine sem bil nastavljen za lovca, in ker se mi zdi, da sem nekoč bral v „Kmetovalcu“, da je lisica tistega ki jo vstrelil, prilastil sem si štiri ter prodal nih kože. Sedaj me najemnik lova toži in, ker dotične številke „Kmetovalca“ ne morem najti, zato vprašam, ali lisica spada med lovsko divjačino? (J. S. v P.)

Odgovor: Vi se motite, kajti kaj takega nismo nikdar trdili v „Kmetovalcu“; lisica je pač lovsko divjačina, ki ne uživa varstva, t. j. se sme streljati ob vsakem času, ostane pa vendar vedno lastnina najemnika lova.

Vprašanje 198. Ali imajo živinozdravniki določene pristojbine, če gredo zdraviti na deželo? (P. v B.)

Odgovor: Ne, živinozdravniki morejo računati svojevoljne pristojbine, ker je to njih popolnoma zasebna reč, ali hočejo zverševati živinozdravniško prakso, ali pa ne. To seveda velja pri nas na Kranjskem za c. kr. okrajne živinozdravnike, ker dobivajo svojo plačo le za uradne posle.

Vprašanje 199. Ali se da doseči, da bi živinozdravnik zastoj zdravil ubožnim kmetom živino, ako bi občina dajala vsako leto v ta namen primerno nagrado? (P. v B.)

Odgovor: Gotovo se da to doseči, ako se občina z živinozdravnikom dogovori v tem smislu in je zadnji s tem zadovoljen. To zavisi popolnoma od proste volje živinozdravnika.

Vprašanje 200. Kakšnim potom je izposlovati, da se sme voda napeljati k stavbi, kjer naj bi gnala eno kolo? (V. Z. v B.)

Odgovor: Taka zadeva spada v področje politične oblasti, ter je pri njej iskati dovoljenja Obrnite se do c. kr. okrajnega glavarstva, in tam Vam bodo vse razjasnili. Reč ne dela nobenih težav, ako ni od strani posestnikov dotičnih zemljišč, oziroma od opravičencev do vode kaj ugovorov; zato je potrebno, da se najprvo s temi pogodite.

Vprašanje 201. Imam repno listje, o katerem pri nas trdijo, da je živini škodljivo, ter je puste kar na njivi, da seguje. Ali je to resnično? (J. P. v K.)

Odgovor: Repno listje ima v sebi primerno veliko rudninskih snovij, zlasti pa ščavne in solitrove kisline, zato povzroča živini drisko, če je povživa v velikih množinah. Zaradi tega pa to listje še ni zavreči, kajti pokladano v manjših množinah in pomešano z rezanico, senom i. t. d. je prav dobra krma. Na Gorenjskem, kjer imajo več krme kakor pri Vas, repnega listja prav nič ne zavržejo, marveč vse pokrmijo, in sicer je za zimo posuše, v kozoleih ali na drugih primernih krajih. Svariti je pa odločno pred gnilim in plesnivim listjem.

Vprašanje 202. V nekoliko vlažni shrambi v odprti posodi hranjen med je dobil duh po plesnobi. Ali se da ta duh na kak način odpraviti? (F. D. v K.)

Odgovor: Z navadnimi sredstvi Vam bo težko odpraviti iz medu duh po plesnobi. Poskusite med prekuhati, morda ta duh vsaj deloma izgine.

Vprašanje 203. Je li res treba stroje iz litega železa po zimi zakrivati, ker drugače železo počí? Pri nas namreč to trdijo, zato tudi železne vodnjake s slamo ovijajo. (J. P. v P.)

Odgovor: Ne, to ni potrebno, ker železo ne počí od mraza. Železne vodnjake je zato treba ovijati s slamo, da v ceveh zastala voda ne zmrzne; kajti če se to zgodi, mora zmrzla voda cev razgnati, da počí, ali vsaj vodnjak postane neporaben, dokler je v ceveh zmrzla voda.

Gospodarske novice.

* † **Gospod Jarnej Logar**, posestnik in družben ud, je umrl 1. dne t. m. — 6. dne t. m. je pa umrl **gospod Julij Majer**, grajščinski zdravnik i. t. d. v Planini ter 28 let družben ud. Naj počívata v miru!

* **Prodaja krmil, ki imajo sleparske primesi**, kakor moke, otrobov i. t. d., postaja čimdalje običajnejša, pri čemer ima kmetovalec denarno škodo, živina pa trpi na zdravju. Da se taka prodaja po možnosti prepreči, odredilo je visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo, da more vsak kupec, kteremu se take blago vidi sumno, dati je preiskati na c. kr. kmetijsko-kemij-

skih poskušališčih na Dunaju, v Gorici in Spljetu, kjer kmetovalcem za take preiskave računajo le en goldinar.

* **Plemene ovne** bo družba oddajala bodoči mesec Podrobni pogoji so naznanjeni med uradnimi vestmi v današnji številki.

* **Umetna gnojila** smo že doposlali vsem naročnikom. Oni, ki so obljubili priti osebno ponje, naj to precej store, ker nam gre v skladišču tesno s prostorom. Vsled novih naročil smo bili prisiljeni naročiti še en vagon Tomasove žindre in en vagon kajnita. Gnojila bomo oddajali, dokler bo kaj zaloge, kakor do sedaj, po 2 gld. 80 kr. 100 kg. Opozorjamo vinščake, kateri mislijo spomladi gnojiti vinograde s tema gnojiloma, da jih sedaj kupijo, kajti spomladi jih ne bomo imeli v zalogi.

* **Letošnja premovanja govēdi** so se veršila po objavljenem programu meseca oktobra v Šenčurju, v Godoviču in v Metliki.

K premovanju v Šenčur so 20. dne oktobra t. l. pripeljali 21 bikov, 26 krav in 55 telic, torej skupaj 102 govēdi. Premije za bike so dobili: Matevž Barle iz Luže (25 gld.), Janko Urbančič iz Turna (15 gld.), Frančišek Rotar iz Gorič (10 gld.), Aleš Molj iz Trboj (10 gld.), Šimen Jereb iz Brnika (10 gld.), Andrej Vrbunec iz Sela (10 gld.), Anton Šifer iz Žabnice (10 gld.), Ivan Barle iz Grada (5 gld.) Josip Burgar iz Vogelj (5 gld.) Ivan Zabred iz Britofa (5 gld.) in Jurij Gašperlin iz Šmartina (5 gld.). — Premije za krave so dobili: Aleš Brgant iz Šenčurja (20 gld.), Anton Jerala iz Hraš (10 gld.), Ivan Barle iz Grada (10 gld.), Ivan Zabred iz Britofa (10 gld.) in Josip Bončar iz Moš (10 gld.); — Premije za telice so dobili: Andrej Kepec iz Zgor. Brnika (20 gld.), Ivan Hudobivnik iz Hotemaž (10 gld.), Janko Urbančič iz Turna (10 gld.), Ivan Aleš iz Mač (10 gld.) in Ivan Jenko iz Hraš (10 gld.)

K premovanju v Godovič so 22. dne oktobra t. l. pripeljali 7 bikov, 23 krav in 17 telic, torej skupaj 47 govēd. Premije za bike so dobili: Frančišek Kankelj iz Godoviča (25 gld.), Frančišek Gostiša iz Gorenjega Logatca (15 gld.), Anton Brađeška iz Hlevnega Vrha (10 gld.), Ivana Lampe iz Črnega Vrha (10 gld.), Marija Pagon iz Godoviča (10 gld.), Frančišek Petrovič iz Medvedovega Vrha (5 gld.) in Anton Leskovec iz Jeličnega Vrha (5 gld.). — Premije za krave so dobili: Adolf Mulley iz Dolenjega Logatca (20 gld.), Ivana Lampe iz Črnega Vrha (10 gld.), Tomaž Rupnik iz Zadloga (10 gld.), Frančišek Kankelj iz Godoviča (10 gld.) in Marija Leskovec iz Godoviča (10 gld.). — Premije za telice so dobili: Ivan Kavčič iz Žirov (20 gld.) Jarnej Istenič iz Gorenjega Logatca (10 gld.), Ivan Žust iz Dol (10 gld.), Anton Šemrov iz Medvedjega Brda (10 gld.) in Ivan Gantar iz Zavraca (10 gld.).

K premovanju v Metliki so 26. dne oktobra t. l. pripeljali 11 bikov, 48 krav in 49 telic, torej skupaj 108 govēd. — Premije za bike so dobili: Mestna občina Metlika (25 gld.), Frančišek Šusteršič iz Črnomlja (15 gld.), Ljudevit Mavrič iz Metlike (10 gld.), Josip Klemenčič iz Sela pri Jugorju (10 gld.), Matija Plut iz Vinjega Vrha (10 gld.), Josip Jakljevič iz Radovič (5 gld.), Marko Oberman iz Čuril (5 gld.) in Marko Pezdirec iz Metlike (5 gld.). — Premije za krave so dobili: Grajščina Krupa se odpove I. darilu na korist prihodnjemu obdarovancu, Friderik Skušek iz Metlike (20 gld.), Frančišek Gustin iz Metlike (10 gld.), Ivan Koren iz Metlike (10 gld.), Martin Vidmar iz Sela pri sv. Križu (10 gld.), Frančišek Golob iz Metlike (10 gld.) in Jure Hranilovič iz Metlike (5 gld.). — Premije za telice so dobili: Jure Kastelec iz Drašič (20 gld.), Amalija Weibl iz Metlike (10 gld.), Ivan Ivanetič iz Metlike (10 gld.), Margareta Kompare iz Metlike (10 gld.), Ivan Bežek iz Metlike (5 gld.) in Jure Slobodnik iz Radovice (5 gld.).

Izredni občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Novem Mestu.

Kakor smo že zadnjič ob kratkem poročali, vršil se je ta izredni občni zbor 15. dne oktobra v dvorani „Narodnega doma“ v Novem Mestu. Zborovanja se je udeležilo nepričakovano veliko družabnikov. Zbralo se jih je kakih 170 iz vseh krajev vinorodne Dolenjske, in celo Vipavska dolina je imela svojega zastopnika pri zborovanju. Ta mnogoštevilna udeležba — vkljub skrajno neugodnemu vremenu — je pač jasno pričala o velikem zanimanju navzočih za prospeh dolenjske vinoreje.

S svojo navzočnostjo so zbor počastili: zastopnik c. kr. deželne vlade, g. vladni tajnik dr. pl. Cron, zastopnik deželnega odbora, dr. J. Žitnik, c. kr. okrajni glavar O. vitez Vesteneck in mestni župan dr. Šegula.

Kmalu po 10. uri dopoldne je pričel družbeni predsednik g. ces svetnik Murnik zborovanje z nastopnim nagovorom: Slavni zbor! Osrednji odbor je na vabilo novomeške podružnice spoznal za potrebno in umestno, da se priredi v središču Dolenjske izreden občni zbor, na katerem naj se razgovarja v vseh vprašanjih, ki so važni za obnovitev po trtni uši uničenih vinogradov. Ta občni zbor se je sklical za danes, in ker je sklepčen, ga s tem otvarjam. Pozdravljam zastopnika c. kr. deželne vlade g. dr. pl. Crona, proseč ga v imenu družbe, naj bi z vplivno svojo besedo podpiral naše delovanje zlasti pri izvršitvi storjenih sklepov; pozdravljam zastopnika deželnega odbora g. dr. Žitnika, proseč ga, naj bi naše delovanje podpiral zlasti v deželnem zboru. Čast mi je pozdravljati tudi župana novomeškega g. dr. Šegulo, ki nam je blagovoljno prepustil mestno dvorano, da bi se v njej vršilo zborovanje; to se pa ni moglo zgoditi, ker je udeležba nepričakovano velika. Pozdravljam tudi vse častite družabnike, ki so se tako mnogoštevilno zbrali k zborovanju.

Današnji zbor ima na dnevnem redu zelo važna vprašanja. Zediniti se moramo danes, kako bo v bodoče ravnati z našimi vinogradi, da se zopet oživi dolenjsko vinarstvo. Predno preidemo k razgovoru o predmetih današnjega dnevnega reda, spominjati se nam je pri tej priliki tudi presvitlega cesarja, ki z očetovsko ljubeznijo pospešuje tudi kmetijstvo; Bog ga živi in ohrani! Slava mu! Občni zbor je navdušeno trikrat zaklical „živio“.

Na to je pozdravil novomeški župan, gosp. dr. Šegula, v iskrenih besedah celo družbo, posebej pa še glavni odbor, in njegovega predsednika. Omenjajoč uspešno delovanje kmetijske družbe in njene zasluge za razvoj naprednega kmetijstva se je zahvalil v imenu mesta in je želel zborovanju najboljšega uspeha.

Ko se je še družbeni predsednik zahvalil županu za prijazni pozdrav, prešlo se je k vzporedu: Na vrsto je prišlo najpred vprašanje: kakega pomena so direktno rodeče ameriške trte za obnove naših vinogradov. O tem vprašanju je poročal deželni potovalni učitelj za vinarstvo, g. Fr. Gombač, ki je pričel svoj govor s primernim uvodom o položaju, v katerem se nahajajo dandanes vinogradniki nasproti trtni uši. Obširno je potem opisal dobre in slabe strani raznovrstnih direktno rodečih ameriških trt, kakor izabele, jorkmadejre, otela, žakeca, noa, trijumfa, branta, herbe-monta itd. itd. Iz temeljitega in zanimivega govora so vsi navzoči razvideli, da od teh trt ni pričakovati nič uspešnega v naših razmerah. Krajnik sam je povdarjal, da so te trte početkoma na mnogih krajih poskusili, a da niso nikjer nič posebnega dosegli; rekel je, da bi bili Francozi gotovo prvi, kateri bi se bili poprijeli v večji meri zasajati te trte, ako bi bilo kaj upati od njih. Tako pa se raje pečajo s cepljenjem trt, čeravno cepljenje povzroča veliko dela in stroškov.

Končnemu nasvetu poročevalca, da naj se opusti zasajanje vinogradov z direktno rodečimi ameriški trtami, je zbor soglasno pritrdil brez vsakega dostavka ali ugovora.

K drugi točki vzporeda: ktere ameriške trte so po sedanjih izkušnjah z ozirom na sestavo zemlje še najbolj pripravne za pod-

loge, se je oglasil g. A. Wutscher, posestnik, enolog in načelnik kmetijske podružnice v Št. Jarneju ter je istotako v prav zanimivem govoru razpravljaj prednosti in napake raznih ameriških trt, ki se rabijo dandanes za cepljenje. Po sedanjih izkušnjah se razne vrste riparije in rupestris najbolj upirajo trtni uši, a le v zemlji, ktera je za nje pripravna. Pri nas je največ apnene zemlje, za katero je najteže izbirati prave ameriške trte. Glede riparije sovaž (malolistnata) pravi, da prenaša najhujše mraze in da raste povsod, le v apneni zemlji in v preveč suhih legah ne. Cepljena riparija sovaž se močno odebeli na cepljenem mestu, kar ni dobro. Riparija portalis kaže v tem oziru ugodnejše lastnosti, sicer pa tudi močnejše raste, več rodi, če je cepljena, in prenaša tudi bolj apneno zemljo (10 do 25% apna) kakor riparija sovaž. Iz tega vzroka ji je pri nas povsod dati prednost pred riparijo sovaž. Prve slabe izkušnje s cepljenimi trtami so na Francoskem najbolj pripisovali ripariji sovaž, slabemu obdelovanju in neprikladni zemlji. Ko so prve cepljenke na Francoskem zaradi nepripravne zemlje posahnile, poprijeli so se Francozi trte rupestris. Ta trta raste tudi v slabših, suhih legah in v močno apneni (25 do 60%) zemlji. Posebno se hvali ruspestris montikola, ki prenaša tudi do 60% apna v zemlji. Lesno cepljenje se pri njej sicer nekoliko teže sponaša kakor pri ripariji portalis, toda kar se prime, daje močne in rodovitne trte. Posebno dobra je rupestris za zeleno cepljenje. Ugodno je tudi to pri rupestris, ker spomladi pozneje ozeleni. Saditi jo je pa le v višje in bolj suhe lege. V nizkih, mokrih legah jo napada črni palež ali koze. Glede solonis omenja, da je pripravna za vlažne lege in ilovnato zemljo, kjer prenaša še do 30% apna. Občutljiva pa je proti črnemu paležu, kterega se varujemo z mazanjem starega lesa s 50% raztopino zelene galice in pa s škropljenjem v polelnem času s 5% raztopino zelene galice. Slaba lastnost pri njej je tudi to, da se ključ slabo okorenijo in da se scepčiči teže sprime kakor rupestris. Omenjal je tudi trto berlandieri, o kateri pravi da je podobnih lastnostij kakor rupestris; posebno se hvali na Francoskem za močno apnene zemlje. Za naše razmere je še premalo izkušena. V obče je priporočal velikolistnate vrste ameriških trt. Glede zemlje je rekel, da je rdeča ali rjava zemlja, ki prepušča vodo in je globoka, pripravna za ameriško trto. Mokre lege pa je treba osušiti za te trte. Vinogradnikom, ki ne poznajo pripravnih trt za svojo zemljo, je priporočal saditi nekoliko portalis, rupestris montikola in solonis. Ktera teh trt bo najbolj rastle, tisto naj pomnožuje. Proti koncu svojega govora je povdarjal, da bodo vinogradi, zasajeni z ameriškiimi cepljenkami, še enkrat toliko rodili kakor stari vinogradi, a treba jih bode seveda dobro gnojiti. Francozi imajo sedaj že 24 let stare nasade z ameriškiimi cepljenkami in pravijo, da bi ne bili nikoli domačih trt sadili, ko bi bili prej vedeli, da ameriške cepljenke tako močno rodijo. Končno je predlagal, naj se za podloge jemljejo riparija portalis, rupestris montikola in solonis, vsako seveda v taki zemlji in legi, ki je zanjo pripravna. Kdor bi ne znal izbrati prave podloge, naj sadi za skušnjo vse tri vrste in naj pomnožuje tisto, ktera se najbolj sponaša. Nasvet g. A. Wutscherja se je sprejel soglasno.

Na to se je oglasil dr. Romih iz Krškega s predlogom, naj se rabi tudi za »riparija portalis« izraz »velikolistna riparija«, ker ni med obema posebnega razločka. Sprejeto.

Gosp. Bajuk iz Božakovega je vprašal, ktere ameriške trte so pripravne za lahko publico.

Gosp. Wutscher je odgovoril, da so za lahko zemljo pripravne vrste riparija in rupestris, kar se ravna pa tudi po legi in množini ter raztopnosti apna v zemlji. Apnena zemlja, v kateri je apno lahko raztopno, je najslabša za ameriške trte, dočim je ilovnata zemlja, pomešana z železom in apnom, veliko boljša.

Gosp. Bajuk je dalje vprašal, kaj je vzrok, da riparija portalis pri njem ne raste v močni ilovnati zemlji, kakeršno ima v svojem vinogradu. Gosp. Gombač mu je odgovoril, da je temu krivo najbrž letošnje deževno vreme, torej preobila moča.

Gosp. župnik in deželni poslanec Schweiger iz Radovice je rekel, da bi temu utegnili biti kriva nizka lega dotičnega zemljišča. Mraz zelo vpliva na rast ameriških trt, in to utegne biti tudi vzrok ondotni slabi rasti.

Gosp. Bajuk je vprašal g. Gombača, kako je to, da se po njem nasvetovano zdravljenje neke bledične trte z zeleno galico ni sponeslo. Rabil je v ta namen najprej $\frac{1}{2}$ kg galice, katero je dodal zemlji, a ko to ni imelo očitnega uspeha, dodal je še 2 kg na svojo roko; ta množina je pa povzročila, da je dotična trta vsahnila. Nastale debate so se udeležili gg. Gombač, Bajuk in župnik Schweiger, a ker ni bilo pričakovati povoljne rešitve, je g. Rohrman predlagal konec debate z motivacijo, da je to privatna stvar, ktera naj se tudi privatno uredi.

Ta predlog se je vsprejel in prešlo se je k naslednji točki: **ktere domače trte kaže pred vsem pomnoževati in cepiti na ameriške podloge.**

Tu je povzel besedo gosp. vodja R. Dolenc ter je najprej govoril o pomenu kmetijskih sol in posebej še o nalogi vinarških sol. Take sole morajo delati na to, da se prideluje več in boljšega vina in — kar je za naše južne kraje še posebej povdarjati — tudi stanovitna vina. Naši Vipavci so danes hvaležni, da se je bila ustanovila sola na Slapu. Tukajšnja sola ima ravno to nalogo, namreč, da prideluje boljše vino kakor poprej. Kdor pa hoče pridelovati boljša vina, opustiti mora slabe vrste trt. Na Dolenjskem je posebno važno vprašanje, kako bi bilo vinski pridelok zboljšati z dobrimi trtami. Dolenjska je že od nekdaj na glasu, da prideluje dosti vina, toda kislega, takozvanega „cvička“. Vprašanje je, ali tudi drugod ugaja cviček. Mi ga imamo radi, osobito jaz ga raje pijem ko vsako drugo vino. Drugod ga pa ne marajo, in ako moramo vinograde na novo zasadi s takimi troški, gotovo ni opravičeno, da bi se tudi zanaprej prideloval cviček. Zato je moje mnenje, in gotovo tudi vsakega strokovnjaka, da se potrudimo pridelovati boljše vino kakor doslej. In to moremo doseči pred vsem s pravimi trtnimi vestami. Da mi prave vrste vpeljemo, za to je ravno zdaj najpripravnejša doba. Resnica je, da bo ravno filoksera Dolenjce pripravila do boljšega vina, ker brez te bi še zmiraj svoje vinograde le grobali. Da bi pa svoje vinograde nasadili z nova z boljšo trto, tega bi brez trtne uši gotovo ne storili. Kar se tiče vprašanja, katerih trt naj se Dolenjci poprimemo, rečem jaz, da se držimo pregovora sv. apostola, ki veli: „Skusite vse, najboljše pa obdržite“. To mislim glede domačih sort. Nekatere domače sorte so prav dobre, v prvi vrsti kraljevina, ki bogato rodi in daje izborno vino. Drage domače trte za belo vino ne morem priporočati. Zelenika je sicer dobra, ter spada med jako fine sorte, a le kadar dobro dozori. Zelenika obilo rodi, je najmanj občutljiva za mraz in ni oprhljiva; če pa dobro ne dozori, daje kislino. Zelenika tudi rada gnije. Dobre lastnosti za Dolenjsko ima trta gaganija. Ta trta ozeleni spomladi 14 dni pozneje, vsled česar se najbolj izogiba mrazu. Gaganija rodi velike grozde, ki dozore hkrati z drugimi vrstami, gnilobi pa ni podvržena. Vina daje dosti in dobrega. Jako dobra trta je tudi vipavska sipa, ki ne dela velikih grozdov, a jako dobro rodi, zgodaj zori in daje močno vino. Tudi sipa ni podvržena gnilobi. V Vipavi je oprhljiva, tukaj pa ne. Fina sorta je dalje štajerska maslovina, ki daje sloveče ljutomersko vino. Ta trta rodi močno in daje prav dobro vino. Laški rizling je med tujimi sortami na prvem mestu priporočati. Ta vrsta se je po celem svetu najbolj razširila. Dalje je prav dobra vrsta beli burgundec, ki močno rodi in daje se boljše vino kakor laški rizling, potem beli in rdeči španjol, dve vrsti, ki dajeta srednje fino vino in izvrstno namizno grozdje, ki gnilobi ni nič podvrženo. Končno priporočam za bela vina tudi jveltlinca, kterega imamo tri vrste, zelenordečega, zelenega in rdečega. Črne trte se ne priporočajo. Bog vedi kako, ker se črno vino teže spravi v denar. Posebno dobra je žametasta črnina, ki je tudi letos prav dobro dozorela in nič gnila; ona daje lepo, veliko grozdje. Dve fini vrsti sta tudi tičenska in belinska črnina. Končno

priporočam za bele vrste tudi štajersko trto plavec, ki daje veliko sladkega grozdja.

Sklepajoč zanimivo razpravo je govornik predlagal, naj bi se v deželni trtnici v Ljubljani, kakor tudi v vseh drugih trtnicah po deželi, vzgojevale in cepile le našete vrste trt, vse druge naj bi se pa opustile.

(Dalje prihodnjič.)

Razglas kranjskim ovčarjem.

Podpisani odbor je ukrenil tudi letos porabiti državno podporo za ovčarstvo za nakup ovnov, ter bode v ta namen kupil in razdelil po deželi dobre plemene ovne bergamaške pasme.

Izkušnja je pokazala, da našim krajem izvrstno ugaja „bergamaško ovčje plemo“, imenovano tudi „velikansko planinsko plemo“. Prednosti tega plemena so hitra rast, velikost in teža, primerno dobra volna ter izvrstna sposobnost za pašo. Ovce tega plemena vsled slabih pašnikov v svoji domovini niso prav nič razvajene ter so utrjene zoper vse vremenske izpremembe.

Podpisani odbor bode torej tudi letos oddajal te ovne, in sicer onim kranjskim ovčarjem, ki vložijo prošnje, v katerih je od dotične kmetijske podružnice potrjeno, da se precej pečajo z ovčjo rejo (navesti je število ovac), in ki se zavežejo:

1.) da plačajo, kadar prejmejo ovna, glavnemu odboru 5 gl.,

2.) da bodo vzprejetega ovna imeli najmanj dve leti za plemo, kolikor dopušča umna ovčja reja.

Nekolekovane prošnje je vložiti do

5. dne decembra t. l.

pri podpisanem odboru.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V a b i l o

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe za Poljansko dolino, ki bode v nedeljo, 22. dne novembra t. l., v hiši Andreja Šraja v Gorenji Vasi ob 3. uri popoldne.

V Z P O R E D :

- 1.) Nagovor predsednika
- 2.) Dogovor o porabi novega čistilnika za žito.
- 3.) Razni nasveti.
- 4.) Pobiranje letnine za leto 1897.

V Gorenji Vasi, 7. dne novembra 1896.

Andrej Šraj s. r., načelnik.

V a b i l o

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe na Erzelju, ki bode v nedeljo, 22. dne t. m. popoldne ob 2. uri v hiši gospoda Josipa Volka na Erzelju.

Na Erzelju, 9. dne novembra 1897.

Josip Volk s. r., načelnik.

V a b i l o

na občnem zboru podružnice c. kr. kmetijske družbe kranjske v Begunjah na Gorenjskem, ki bode v nedeljo, 29. dne novembra t. l., popoldne po večernicah v šoli.

V Z P O R E D :

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Pobiranje udnine za l. 1897.
- 3.) Razni nasveti in predlogi.

Za odbor: **Val. Zavrl** s. r., načelnik.

V a b i l o

na občnem zboru kmetijske podružnice v Cerkljah (Gorenjsko), ki bode 29. dne novembra t. l. (prvo adventno nedeljo) ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju v Cerkljah.

V Z P O R E D :

- 1.) Predložitev računa podružnične drevesnice.
- 2.) Pobiranje letnine za leto 1897.
- 3.) Posamezni nasveti.

Cerklje, 9. dne listopada 1896.

Josip Jenko s. r.,
tajnik.

Ed. Globočnik s. r.,
t. č. načelnik.

Št. 16.712

R a z g l a s.

Na podstavi najnovejšega izkaza o živinskih kugah, razširjenih na Štajerskem, deželna vlada zaporne odredbe, obstoječe glede prometa z živino proti tej deželi, omejuje tako:

1.) Z ozirom na stanje kuge v gobcu in na parkljih na Štajerskem je prepovedano uvažanje parkljaste živine na Kranjsko (goveje živine, ovac, koz in prasičev) iz političnih okrajev **Bruck a M., Judenburg, Ljubno in Ptuj;**

2.) z ozirom na to, da je svinjska kuga na Štajerskem ponehala, se v tem oziru obstoječa uvozna prepoved za prasiče na Kranjsko utesnjuje na politični okraj **Brežice.**

To se razglasa z dodatkom, da se prestopki te uvozne prepovedi, ki stopi na mesto one s 23. dne septembra 1896. leta, št. 14.608, kaznujejo po zakonu s 24. dne maja 1882. l., drž. zak. št. 51.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, 1. dne novembra 1896.

Št. 17.112.

R a z g l a s.

Ker se je s prasiči iz več občin črnomeljskega okraja v novem času, kakor je dokazano, zanesla svinjska kuga v sodni okraj **Žužemperk**, v občine **Smlednik** in **Št. Jurij** okraja kranjskega, potem v občino **Pijava Gorica** okraja ljubljanskega, zatorej deželna vlada zaporne odredbe v prometu s prasiči, ki so bile izdane z razglasom z 21. dne oktobra t. l., št. 16.282., za sodne okraje **Velike Lašice** in **Ribnico**, političnega okraja **kočevskega**, potem za **Lož** in **Cerknico**, političnega okraja **logaškega**, razteza tudi na ves politični okraj **Črnomelj**, tako, da je dotlej, dokler se ne ukaže drugače, prepovedano iz tega okraja, v ta okraj ali čez ta okraj goniti in voziti prasiče. Izjeme od te prepovedi se dopuščajo samo pod pogoji, navedenimi v zgoraj omenjenem razglasu.

Da se razširjanje svinjske kuge še izdatneje ovrè, je iznova na vsem Kranjskem brezpogojno prepovedano goniti prasiče po cestah; prasiči se smejo iz kraja v kraj samo na vozeh voziti, kjer je to sploh dopuščeno; a vozovi se morajo, kadar se prasiči razlože z njih, pod občinsko-uradnim nadzorstvom očistiti in razkužiti.

Izjema od te prepovedi velja samo za pašo in napajanje prasičev v občinskih mejah, dokler se ne pripeti noben primer svinjske kuge.

Končno se vnovič napominja prepoved krošnjarjenja s prasiči od hiše do hiše.

Ker se okužene občine vselej javno razglasa, opominjajo se posestniki na to, naj v svojem interesu nikar ne kupujejo prasičev v okuženem ozemlju.

To se razglasa z dodatkom, da se bodo prestopki teh določil po državnem zakonu s 24. dne maja 1882. l., št. 51., kaznovali kar najostreje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani 10. dne novembra 1896.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pire, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice 1/2 le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 21. V Ljubljani, 15. novembra 1896. Leto XIII.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 15. novembra 1896. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja, novo blago gld. 45.— kr. do gld. 48.— kr.; nemška detelja (lucerna) gld. 50.— kr. do gld. 60.— kr.; gorenjska repa gld. 26.— kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 10.50 kr.; konopno seme gld. 12.— kr. do gld. 12.25 kr.; kuminovo seme gld. 26.— kr. do gld. 23.— kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 8.— kr.; rudeči Hrvat gl. 7.50 kr.; prepeličar (koks) gld. 9.50 kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čistenežnega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene gld. 11.50 kr. do gld. 12.— kr. brez dima sušene gld. 14.— kr. do gld. 16.— kr.

Orehi domači: gld. 11.— kr. do gld. 12.— kr.

Ježice nove: gld. 2.50 kr. do gld. 3.— kr. za 100 klgr.

Med: od gld. 29.— kr. do gld. 30.— kr.

Kože Goveje, težke nad 40 kg po gld. 32.— kr. do gld. 33.— kr. " težke od 30 do 40 kg " " 26.— " " 27.— " " lahke " " 27.— " " 28.— "

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 25 kr. klgr.)

Telečje kože: 45 kr. za kg.

Kozličeve kože po gld. —.80 kr. do gld. —.95 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 30 kr. za kg.

Druge vrste 18 do 20 " " "

Kože lisic po gld. 3.50 do 3.75

" kun " " 7.— " 8.— za par.

" dihurjev " " 2.— " 2.50

" vidr " " 6.— " 7.—

Kože zajcev po 10 do — gld. za 100 komadov.

Pepelika (potoš) po gld. 16.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 14. novembra 1896. Pšenica gld. 8.50 kr., rž gld. 6.50 kr., ječmen gld. 6.— kr., oves gld. 6.50 kr., ajda gld. 7.50 kr., proso gld. 6.— kr., turšica gld. 6.50 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 9.— kr., seno gld. 2.50 kr., slama gld. 1.80 kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Na Dunaji, 14. novembra 1896. Pšenica gld. 8.18 kr., rž gld. 7.43 kr., ječmen gld. 8.50 kr., oves gld. 6.48 kr., turšica gld. 4.53 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Stiskalnice

za grozdje in sadje (98-1)

posojuje proti primerni odškodnini

Andrej Druškovič, trgovec z železnino v Ljubljani, Glavni trg.

Novi stroji

so naprodaj zaradi opustitve gospodarstva in sicer 1 gepelj, 2 mlatilnici, 1 slamoreznica i. t. d. ter en par ponijev z vozom vred.

Pojasnila daje (92-2)

grajščinsko oskrbnništvo v Predvoru, pošta Tupaliče na Gorenjskem.

Mihael Barthel in drug.

Dunaj X., Keplergasse 20.

Vir kjer se dobi najboljši in najcenejši orig. karbolinej. nepresegljive kakovosti, uspeh zagotovljen. Razpošilja 5 kg po pošti 1 gld. 20 kr. 100 kg 14 gld.

Karbolinej v 12 barvah, moder, rujav, siv, rumen, zelen, rudeč itd. Vzorčni listi in ceniki zastoj.

Apnena klaja za mlado-, molžno- in pitano živino neobhodno potrebna. Poraba majhna, učinek velikansk. 5 kg po pošti 1 gld., 100 kg 16 gld.

Hranilna maža za vozove, 50% materijalnega prihranka. 100 kg 12 gld.

Maža za vozove, rumena I^a 9 gld. 50 kr., modra I^a 9 gld. rumena II^a 8 gld. 50 kr., modra II^a 8 gld., črnomodra 7 gld.

Maža za usnje, 1 kg 60 kr., 5 kg 2 gld. 50 kr., 100 kg 25 gld.

Ruska patentovana maža za usnje 1 kg 1 gld. 5 kg 4 gld.

Strešna lepnic v zavojih po 10 m dolga 1 m široka, I^a 2 gld. 70 kr., II^a 2 gld. 40 kr., III^a 2 gld. 10 kr. (58-9)

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti, ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. (27-18)

Pismena vprašanja pod „9.132“ Gradec, poste restante.

JOSIP LEUZ

trgovec

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje različne pridelke, kakor: lepe, drobno narezane, posušene jedilne gobe, sveže črešminove jagode, divji kostanj, želod, ježice, bukov žir, koruzne lase z odstranjenimi črnimi konci, posebno pa krompir ter sadje za mošt, zadnja dva pridelka tudi cele vagone. — Dalje kupuje smrekovih storžov vsako množino; i. s. plačuje vse po možno visokih cenah. (80-6)

Trtne škropilnice „Patent Schindler“.

IVAN SCHINDLER

Izdelovalec strojev in spravil
vse vrste in vsakega
izdela in prodaja v vsaki državi na najboljše pogoje
in iz najpriladnejše pisarne v Zagrebu
STROJEVE, SPRAVE IN ORODJE VSAKE VRSTE
ZA KMETIJSKE, OBERTNIJSKE IN POHISNE NAMEMBE
Cene so za 20% primernejše nego povsod
Kataloge v slovenščini s več od 250 podob razpoložljive
v vsaki državi.

Popravila se prostovoljno in najboljše in najprimernejše izpolnijo
Cenikovega posameznih skladnih delov in strojev vsaki vrsti.
Naj se posli na navede in obema sredstev
IVANA SCHINDLER
Izdelovalec strojev
v Rimbergu pri Dunaju.

(40-13)

Nik. Hofmann,

tovarnar kirurški instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar
v Ljubljani na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti naredé. (9-6)

Apneno klajo

(od Mih. Barthelna in drugov na Dunaji)

najboljša primes k krmi za živino in kuretino, dobi se pri

Ivanu Pauserju,

trgovcu v Ribnici.

(39-16)

Kdor si hoče zagotoviti svojo bodočnost, prisluziti veliko denarja in biti varčen v svojem gospodarstvu, ta naj si omisli nemško

receptno knjigo od M. Pauly-ja,

v kateri se nahaja čez 1000 pojasnil (receptov) za najlažjo in najcenejšo napravo — brez rabe kakih strojev ali pa drugih aparatov — vsakovrstnih pri hiši in v trgovini potrebnih sredstev; kakor: vsakovrstnih žganih pijač, likerov, balsamov, esencov, tajnih zdravil, jesiha, medicine, mošta, 17 mnogovrstnih vin, jagodovcev, piva, vležano sadje, pekarije, zdravila za ljudi in živali, mila, mazila, črnila, ženfe itd. — Za kakovost in vporabljenost v tej knjigi navedenih pojasnil jamčijo odlikovanja z veliko srebrno svetinjo, ktere so bile podpisane podeljene v kmetijskih razstavah v Zagrebu, Aradu, Gradcu, Strassburgu in Temešvarju. Knjiga, obsegajoča 320 strani stane mehko vezana 2 gld., v platno vezana 3 gld. in je pravi zaklad za vsako družino, vsakega gostilničarja in trgovca. — Ta knjiga se dobi le v zalogi (85-3)

MAKS PAULY-ja

v Köflachu, Štajersko.

Kmetijske stroje:

sadne in grozdne mline, stiskalnice s trajno delujočim dvojnimi in pritisk vravnajočim tlačilom, slamoreznice, ročne mline za žito s kamni, geple, travniške brane itd. popravlja, izdeluje ter po najnižjih cenah iz zaloge prodaja domača trvdka

Pehani, Lorber & dr.

tovarna strojev in livarna v Žalcu pri Celju.

Dalje prevzemlje v izvršbo vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, posebno za žage in mline, kakor: zobna kolesa, kolobarje za jermena, zamašnjake, logarje, železna vretena (obdelana) itd., proizvaja in prodaja: vlitte kotle (marijacejske), stopnjicaste rošte in navadne, razne plošče, možnarje, železne ograje, polzeve stopnice, trdo vilita železna kolesa itd.

Vsi izdelki so iz zajamčeno najboljšega železa, njih izvršba najskrbnejša, postrežba točna in najprijaznejša, a cene kolikor mogoče nizke. (12-19)

☛ Za vsak stroj in vsako delo se jamči. ☛

„Kupi pri velikem trgovcu, a ne pri malem!“

To velja seobno za mojo trgovino, kajti le tako velika trgovina kakor moja ima vsled nakupa ogromnih množic blaga proti takojšnjem plačilu malo stroškov, kar je slednjič le kupovalcu na korist.

Krasni uzorci se pošiljajo zastoj na zasebne kupovalce. Zelo obsežne uzorčne knjige, kakor jih še ni bilo, dobe krojači nefrankovane. (41-11)

Blago za obleke.

Peruvijen in dosking za visokoč. duhovščino, predpisano blago za o. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livreje, sukno za biljarde in igralne mize, prevleke z vozove, lodne, tudi nepremočne za lovske suknje, perilno blago, potne pléde od 4 do 14 gld. itd.

Vredno, pošteno, trpežno, čisto volneno sukno blago in ne cene cunje, ki niti niso vredne krojaškega dela, priporoča

JAN. STIKAROFSKY

v BRNU (Avstrijski Manšester).

Največa tovarniška zaloga v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev.

♦♦ Pošilja se le po povzetji. ♦♦

Svarilo! Agentje in krošnarji radi prodajajo svoje malovredno blago pod imenom „blago Stikarofskega“. Da se takem sleparijam v oko pride, javim, da tem ljudem sploh svojega blaga ne prodajam.

O vporabi Barthelnove apnene klaje

podajamo od mnogo nam došlih tu nekoliko priznanj:
Vaš preparat sem pod osebnim nadzorstvom za poskušnje krmila, kateri se je pa popolnoma obnesel ter Vas prosim, pošljite mi ga nemudoma še 10 kg.

* * 25 septembra 1895. **Baronica Melanija Redl.**

Vaša apnena klaja obnese se pri molznih kravah, posebno pa pri mladi govedu proti vsakem pričakovanju dobro, tako, da sem se odločil. Vašo apneno klajo še nadalje rabiti. Ista bila je preiskana pri c. kr. kmetijski poskuševalni postaji. Sem z vseh prav zadovoljen in upam, da bo Vašo apneno klajo kmalo vsak živinorejec rabil.

*** 26. decembra 1894. **Th. Jaritz**, grajščinski oskrbnik.

Usojam se Vas prositi, da mi zopet določite ** kg. apnene klaje za krmitev telet. Z dosedanjimi vspehi krmenja z apnom pri mladi živini sem zelo zadovoljen.

*** 16. avgusta 1895. **Hinko Bauer**, oskrbnik.

Vaše fosforovo kislino apno je izvrstno, posebno letos ko krma ni imela nikakega fosfata in apna v sebi, bil je vspeh Vašega apna pri govedu izboren. Tudi sem opazil, da si je živina zelo opomogla in veliko več mleka dajala.

*** 15. majnika 1894. **J. Schernböck**, gozdar.

Prosim pošaljite mi še ** kg. Vaše apnene klaje. Smo zelo zadovoljni z Vašo apneno klajo in jo bomo še vedno več naročili, ker se je uspeh te klaje očitno pokazal, priznamo, da je Barthelnova apnena klaja ena najboljših.

*** 19. junija 1895. **J. Schornböck**, gozdar.

Prosim zopet za ** kg. apnene klaje. Zadnja pošiljatev se je prav dobro obnesla. Imel sem kravo, katera je vsled premembe krme tako lizava postala, da je vsako kunjjo požrla. Po prav kratkem krmiljenju z Vašo apneno klajo ji je takoj izavost prešla in se tudi mleko pomnožilo.

*** 16. februarja 1895. **Florijan Šveiger**.

Pri vseh poskusih se Vaša apnena klaja najbolj obnese in opažam, kako izvanredno služi ista za krmiljenje govedu, prasičev kakor tudi kuretnine. Ker imam v dobrih uspehih najboljše prepričanje, prosim, pošljite mi še 200 kg. Vaše apnene klaje.

*** 3. avgusta 1885. **Em. Sykora**, c. kr. poštar.

Prosim pošljite mi nemudoma še 100 kg. Vaše apnene klaje kjoja se pri moji živini tako izvrstno ponaša.

*** 24. junija 1895. **Em. Kluzacsek**, najemnik grajščine.

Prosim da mi z obratno pošto pošljete 50 kg. Vaše apnene klaje. Dosedanji uspeh je jako povoljen.

*** 23. majnika 1896. **Ant. Weinhard**, oskrbnik.

Prosim, pošljite mi nemudoma 20 kg. apnene klaje koja se pri moji kuretnini tako izborna ponaša.

*** 24. junija 1895. **A. Kirhlechner**, posestnica.

Prosim, pošljite mi zopet 50 kg. Vaše izvorne apnene klaje.

3. februarja 1895. **Miha Hojas**, oskrbnik.

Z poslano apneno klajo, s kjoja sem napravil poskus pri moji živini sem na vso moč zadovoljen. Kravam in prasičem ugaja prav dobro, kokoši jo prav radi jedo in je uspeh viden.

** 4. avgusta 1895. **Gundizaljo Neumayer**, župnik.

Z Vašo apneno klajo, kjoja sem rabil celo preteklo leto, dosegel sem pri živini neopredeljivi uspeh.

*** 15. novembra 1895. **Lovro Floh**, župnik.

Vaša apnena klaja ugaja živini izborna.]

*** 17. Sajnika 1894. **H. Heckel**.

Prosim, pošljite mi nemudoma 100 kg. Vaše apnene klaje. S pokusno pošiljatevjo sem zelo zadovoljen.

*** 25. oktobra 1895. **Emil Leithner**.

Prosim uljudno, da mi pošljete 50 kg. apnene klaje, kjoja poskusi imajo izborni uspeh.

*** 4. junija 1895. **Wiljem Sobotka**, nadgozdar.

Z prvimi 100 kg. Vaše apnene klaje, kjoja sem vzel za poskušnje, sem prav zadovoljen, ker pri kravah se je pomnožilo mleko; tudi pri konjih in drugi govedu se pozna korist te izvrstne krme. Prosim Vas torej, pošljite mi še 200 kg. Vaše apnene klaje.

*** 4. novembra 1894. **Vinko Weichselbaum**.

Cena: 5 kilogr. z vrečo vred (za poskušnje) na Dunaji 1 gld. (Pošlje se lahko po pošti.) 100 kilogr. v vrečah po 50 kilogr. (s 40% fosforove kisline) stane 16 gld., (s 30-35% fosforove kisline) pa 12 gld. 100 kilogr. v zalogi na Dunaji. Kdor več potrebuje, dobi primerno cenejše. Obe vrsti sta arzenika in klora popolnoma prosti.

Miha Barthel & drug. na Dunaju,

X., Keplergasse št. 20. (95-1)

Dopisuje se slovenski!

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najvišjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahnitve; **divjakov** in **podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotičnega drevja** in **grmovja, drevja** (16-8) **za drevorede** itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih oeplov vsih vrst sadja.

Cenike je dobiti zastonj in franko.

Priznana najboljša krma

za rejo kakor za mleko pri govedu ob enem pa kot nadomestek za oves pri konjih, so posušene tropinje od piva, ktere je dobiti pri (65-10)

bratih Kosler v Ljubljani.

Njegova Svetost Papež Leon XIII.,

sporočil je po svojem zdravniku prof. dr. Lapponijsu tukajšnjemu lekarnarju Piccoliju najsrčnejšo zahvalo za Njih Svetosti vposlano

tinkturo za želodec.

Omenjeni zdravnik, kakor veliko drugih odličnih profesorjev medicine so **Piccolijevo tinkturo za želodec** preskusili, ter jo priporočajo kot izvrstno krepilo za **želodec** ktera krepeča želodec, pomnožuje tek, ter pospešuje prebavljaje in čiščenje.

Cena: 1 steklenica 10 kr., 12 steklenic z zavijtam 1 gld. 36 kr.; poštna pošiljatev 66 steklenic 6 gld. 26 kr.

Najvišje priznanje

ekarju Piccoliju v Ljubljani kot prirejevalcu **kapljic za izobe** ktere je z zadovoljilnim uspehom Nj. c. in kr. Visok. prejasna gospa prestolonaslednica-vdova nadvojvodinja

Štefanija

izvolila opetovano uporabiti. — **Cena** steklenici 20 kr., 10 steklenic 1 gld. 50 kr.

Za slabotne osebe, trpeče na pomanjkanju krvi in na živcih, za blede in medlujoče otroke uporabljaja se **železnato vino** lekarja Piccolija v Ljubljani s prav povoljnim vspehom.

1 steklenica velja 1 gld., 4 steklenice 3 gld. 60 kr., franco-vožnina in zavoj pa 4 gld. — Vnjanja naročila se z obratno pošto odpošiljajo. (67-8)

Lekarna Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani
Dunajska cesta.

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in uicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 6 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Hlapca gospodarja, zvestega, večšega v kmetijstvu, išče Josip Kristan, c. kr. profesor v Kopru, Istra. (139)

Do 1000 mernikov lepega domačega ovsca imajo naprodaj po 7 gl. 100 kg postavljen na kolodvor v Logatcu, posestniki kmetijske podružnice v Rovtah. Več se poizve pri Jak. Kuncu, posestniku v Rovtah št. 95. (145)

Lastniki parmen, kanadskih, kašelskih in drugih rajnet, mešančigerjev in kosmačev in vsakovrstnih maslenk naj mi naznanijo ceno in množino vsake vrste. Dr J Jan, Ljubljana. (147)

Cistega jorkširskega marjasca, poldrugo leto starega, ima za skakanje Aleš Bergant v Senčurju pri Kranju. Skok 50 kr. (150)

Pozlahtnene ameriške tert, podlage portalis rupestris ima naprodaj oskrbnišvo graščine Raka na Dolenjskem. (152)

Krompirja, onejidovca in Paulsens velikanski modri, nad 200 mernikov; potem 2 maraščka in 2 svinjce jorkširske pasme po 3 mesece stare in 5 mernikov Willkom ovsca ima naprodaj Lovro Bogner, v Nemški Vasi pri Krškem. (153)

100 hektolitrov prav dobrega dolenskega vina iz cepljenih ameriških trt ima naprodaj Martin Colarič, posestnik na Slinovcah št. 5., pošta Kostanjevica, Dolenjsko. (154)

Bika, zelo lepoga, 2 leti starega, zgornje štajerskega plemena, li cencovan, ima naprodaj France Majcen v Polju pri sv. Trojici, pošta Mokronog (155)

Kathreiner's
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje s imenom:

Kathreiner

(6-11)

Posestvo,

daje se v najem, v lepi legi, z rodovitnimi njivami; hiša in gospodarsko poslopje je v prav dobrem stanu; v pritličju hiše so obokane kleti, 2 sobi, kuhinja in soba za trgovino s skladiščem (magazinom). V prvem nadstropju so 3 velike sobe z vso hišno opravo. Hlev za govejo živino in konje je obokan, zraven je vodnjak; velik sadni vrt s prostorom za leseno trgovino. Posestvo je pri veliki cesti, ter pripravno za krčmarstvo in vsakovrstno trgovino

Najemniki naj se obrnejo pisмено ali osebno na lastnika:

Janeza Oblaka v Grahovem,

pošta Cerknica. (97-1)

Puškarske izdelke,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu, kakor: vsakovrstne puškarske izdelke najnovjših sistemov, puške: lovske za brok ali krogelje, kakor tudi take za tarčo, sobne puške (Flaubert), ter orožje v osebno obrambo.

Vsakovrstna popravila in predelovanja po najnižjih cenah.

Vse pri meni izdelano orožje je samo ročno delo iz najboljšega materiala; vse puške so uradno preskušene in dobro uravnane.

(34-20)

☞ Za vsako delo sem vestni porok sam. ☜

Obširne ilustrovane cenike, slovenske in nemške, dopošiljam na zahtevanje poštne prosto.

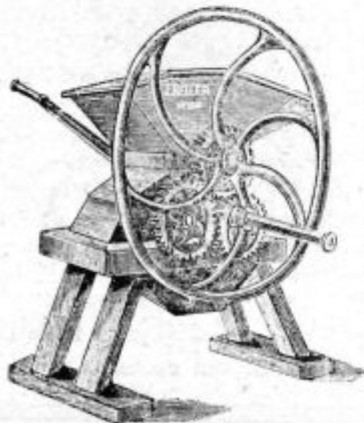
ANTON SODIA, puškar v Borovljah

(Ferlach) Koroško.

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

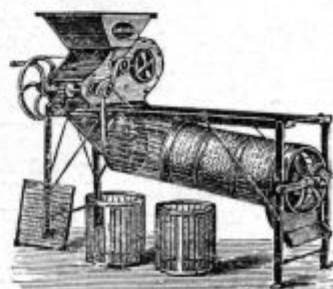

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične [vodovodne] preše).

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi (17-16)

IG. HELLER na Dunaju
II, Praterstrasse 49.

☞ Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati! ☜

Zastopniki se iščejo.